

ПРИНЦИПИ БЕЗБАР'ЄРНОГО СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ МЕДИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Новак-Мазепа Христина Олегівна

доктор філософії за спеціальністю 223 «Медсестринство», старший викладач
кафедри медсестринства та екстреної медицини,
Комунальний заклад вищої освіти «Волинський медичний інститут»

Пашук Богдана Валеріївна

здобувач другого рівня вищої освіти
Комунальний заклад вищої освіти «Волинський медичний інститут»

Актуальність. Створення умов безбар'єрного середовища в медичних закладах є важливим аспектом забезпечення прав людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на доступну і якісну медичну допомогу. Реалізація та впровадження принципів безбар'єрності в медичних установах є нагальним завданням для забезпечення прав людей з інвалідністю та підвищення якості системи охорони здоров'я загалом.

Мета нашого дослідження – проаналізувати принципи безбар'єрного середовища в контексті медичної практики.

Обговорення. Поняття безбар'єрності – це певна властивість середовища, об'єктів, послуг, продукції та інформації, що забезпечує рівність прав та можливостей, зручність та комфорт їх використання всіма категоріями громадян, незалежно від їх фізичного чи будь-якого іншого стану.

Безбар'єрність є обов'язковою нормою для створення суспільства без усіляких обмежень у пересуванні, зайнятості, здобутті освіти, самореалізації, спілкуванні, дозвіллі, розвитку, отриманні публічної інформації, медичних послуг тощо.

Питання безбар'єрності є досить актуальним, адже сьогодні у світі існують сотні бар'єрів, які не дозволяють людям відчувати життя на повну.

На жаль, в Україні досі існують значні перешкоди для пересування людей з обмеженими фізичними можливостями. Більшість громадських, адміністративних та лікувальних будівель не облаштовані пандусами, ліфтами чи іншими пристосуваннями. Тротуари та вулиці також часто мають бар'єри. Громадський транспорт не завжди належно пристосований для людей на візках чи з порушенням зору/слуху.

Ця обставина значно ускладнює соціальну інтеграцію людей із інвалідністю, позбавляє їх можливості брати повноцінну участь у житті суспільства.

Сьогодні реалізація принципу безбар'єрності є вкрай важливою з огляду на війну в Україні. Чимало жертв військової агресії РФ через значні поранення стали маломобільними особами та відчули на собі увесь тягар бар'єрів у повсякденному житті.

Державі та місцевим органам влади варто активніше вживати заходи для усунення фізичних бар'єрів у різних сферах життя, в тому числі й у медицині. Це має стати частиною комплексної національної програми з інклюзії. Необхідно розробити та затвердити будівельні норми та стандарти безбар'єрного доступу до об'єктів інфраструктури. Також важливо підвищувати інформованість суспільства про потреби людей з інвалідністю.

Висновок. Створення безперешкодного фізичного доступу до медичних закладів шляхом налаштування пандусів, поручнів, ліфтів є базовою передумовою безбар'єрності. Не менш важливим є забезпечення візуальної та слухової інформаційної підтримки для орієнтації людей з вадами зору та слуху. Адаптація медичного обладнання та інструментарію також значною мірою забезпечує комфорт і безпеку обслуговування маломобільних груп населення. Підготовка персоналу, вироблення чітких стандартів взаємодії з людьми з інвалідністю є запорукою якісного медичного обслуговування.

Отже, комплексний підхід до впровадження безбар'єрності суттєво розширює доступ до медичної допомоги та забезпечує її рівність та ефективність для різних груп населення.

Список літератури:

1. Безбар'єрність: що це і навіщо вона потрібна Україні. URL: <https://explainer.ua/bezbar-yernist-shho-tse-i-navishho-vona-potribna-ukrayini/> (дата звернення: 09.02.2024).
2. Національна Стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text> (дата звернення: 09.02.2024).
3. План заходів на 2023–2024 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372-2023-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.02.2024).
4. Безбар'єрний простір в Україні – новація, покликана забезпечити рівні права для кожного URL: <https://pravdatutnews.com/society/2022/02/11/12769-bezbaryernyy-prostir-v-ukrayini-novaciya-poklykana-zabezpechyty> (дата звернення: 11.02.2024).